

LUONNOS

Valtioneuvoston asetus

tieteellisiin tai opetustarkoituksiin käytettävien eläinten suojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti

muutetaan tieteellisiin tai opetustarkoituksiin käytettävien eläinten suojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (564/2013) 1 §:n 2 ja 5 momentti, 3 §:n 1, 2 ja 5 momentti, 4 §:n 1 momentti, 5 §, 6 §:n 2 momentti, 7 §:n 4 momentti, 11 §:n 1 momentin 2 kohta, 12 §:n 2 momentti, 18 §:n 1 momentin 2, 4 ja 10 kohta, 21 §:n 2 momentti, 28 §:n 2 momentin 4 ja 9 kohta, 29 §:n 1 momentin 6 kohta sekä liitteen 1 luvun 2 6 ja 6.1 kohta sekä liitteen 2 taulukko 3 ja

lisätään 9 §:ään uusi 3 momentti ja liitteen 1 lukuun 2 uusi 6.4 kohta seuraavasti:

1 luku

Laitoksia sekä eläinten hoitoa ja pitoa koskevat vaatimukset

1 §

Laitokselle asetettavat vaatimukset

Laitoksessa on oltava riittävät ja asianmukaiset aputilat laitteiden ja välineiden säilyttämistä, puhdistusta ja huoltoa varten sekä rehujen, kuivikkeiden ja muiden aineiden sekä kuolleiden eläinten ja jätteiden säilyttämistä varten. Kuolleiden eläinten ja jätteiden hävittämisestä säädetään muiden kuin ihmisravinnoksi tarkoitettujen eläimistä saatavien sivutuotteiden ja niistä johdettujen tuotteiden terveyssäännöistä sekä asetuksen (EY) N:o 1774/2002 kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1069/2009 ja eläimistä saatavista sivutuotteista annetussa laissa (517/2015).

Laitoksen tilat on suunniteltava ja niitä on hoidettava siten, että niihin ei pääse asiattomia henkilöitä eivätkä eläimet pysty tunkeutumaan niihin tai karkaamaan niistä. Laitoksessa on oltava suunnitelma eläintilojen ja niissä olevien laitteiden huollosta ja kunnossapidosta. Laitoksessa on oltava tarvittavaa pelastus- ja palontorjuntavälineistöä.

3 §

Eläintilojen olosuhteet

Eläintilojen eristyksen, lämmityksen ja ilmanvaihdon on oltava sellainen, että ilman virtausnopeus ja kosteus ovat eläimelle sopivat ja pölyn määrä tai haitallisten kaasujen pitoisuudet eivät vaaranna eläimen hyvinvointia. Lämpötilan on oltava eläintiloissa pidettävälle eläimille sopiva. Eläintilojen

lämpötila on mitattava ja kirjattava päivittäin. Eläimiä ei saa sulkea sellaisille ulkoalueille, joissa sääolot voivat aiheuttaa niille kärsimystä.

Kalojen, matelijoiden ja sammakkoeläinten-tai muiden vesieläinten pitopaikan veden happipitoisuuden, laadun, vaihtumistiheyden ja virtausnopeuden on oltava niille sopivat.

Eläintiloissa, joissa ympäristötekijöiden sääntely ja valvonta riippuu sähköisistä tai mekaanisista laitteista, on oltava mahdollisuus pitää yllä eläinten hyvinvoinnin kannalta välttämättömät toiminnot ja hätävalaistus sekä varmistaa hälytysjärjestelmän toiminta myös laitteiden toimintahäiriöiden aikana. Koneellisissa lämmitys-, ilmanvaihto- ja vedenvaihtojärjestelmissä on oltava seuranta- ja hälytyslaitteet, jos eläinten hyvinvointi on riippuvainen näiden järjestelmien toiminnasta. Ohjeet erityistilanteissa toimimiseen on oltava näkyvästi esillähelposti-saatavilla.

4 §

Virikkeet ja kuivikkeet

Eläinten käytettävissä on oltava riittävän monipuolista tilaa, jossa ne voivat toteuttaa erilaisia käyttäytymistarpeitaan. Eläinten on voitava vaikuttaa ympäristöönsä ja tehdä sitä koskevia valintoja. Eläinten saatavilla on oltava eläinlajeille ja eläinyksilöille sopivia ympäristövirikkeitä. Lisäksi laitoksessa on oltava käytössä virikkeellistämismenetelmiä, jotka mahdollistavat eläimille erilaisten lajityypillisten toimintojen toteuttamisen, kuten lajille ominaista liikuntaa, ravinnon etsintää, toimintaa ja ongelmanratkaisutehtäviä. Käytäntöjä eläinten virikkeellistämiseen on säännöllisesti tarkistettava ja pidettävä ne ajan tasalla.

5 §

Eläinten hyvinvoinnin seuranta

Pätevän henkilön on tarkastettava eläinten hyvinvointi ja olosuhteet on tarkastettava vähintään kerran päivässä. Tarkastukseen on kiinnitettävä erityistä huomiota, kun eläinten hoidossa tai olosuhteissa tapahtuu merkittäviä muutoksia tai eläimille tehdään toimenpiteitä, jotka voivat häiritä tai muuttaa niiden normaaleja elintoimintoja.

Tarkastuksessa on varmistuttava siitä, että sairaat, loukkaantuneet tai muuten kärsivät eläimet havaitaan. Jos tarkastuksessa havaitaan ennakoimattomia häiriöitä eläinten terveydentilassa tai hyvinvoinnissa taikka eläintilojen olosuhteissa, on viipymättä ryhdyttävä tarvittaviin toimiin häiriöiden korjaamiseksi. Hankkeessa olevien eläinten osalta asiasta on lisäksi viipymättä ilmoitettava hankkeen toteuttamisesta vastaavalle henkilölle.

6 §

Käsittely ja kohtelu

Luontaisesti yksin eläviä eläimiä lukuun ottamatta eläimiä on pidettävä yhteensopivien yksilöiden ryhmissä. Jos yksittäin pito on 9 §:n 1 momentin nojalla sallittu, sen kesto on rajoitettava lyhimpään mahdolliseen ja eläimellä tulee olla ~~aina, kun se on mahdollista,~~ näkö-, kuulo-, haju- tai kosketusyhteys muihin saman lajin yksilöihin.

7 §

Juotto ja ruokinta

Eläinten saatavilla on oltava jatkuvasti puhdasta juomavettä. Automaattiset juottojärjestelmät on tarkistettava, ja huollettava ja huuhdeltava säännöllisesti. Kiinteäpohjaisissa häkeissä on huolehdittava siitä, että vettä ei pääse kerääntymään haitallisessa määrin häkin lattialle.

9 §

Poikkeaminen eläinten pitoa tai hoitoa koskevista vaatimuksista

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettu poikkeaminen eläinten pitoa tai hoitoa koskevista vaatimuksista ei voi koskea 5 §:ssä tarkoitettua eläinten hyvinvoinnin seurantaa. Poikkeaminen on toteutettava siten, että eläinten fysiologisten tarpeiden ja käyttäytymistarpeiden tyydyttämistä rajoitetaan mahdollisimman vähän.

11 §

Apinat

Apinoille saa tehdä toimenpiteitä vain, jos voidaan tieteellisesti perustella, että hankkeen tarkoitusta ei voida saavuttaa käyttämällä muita lajeja kuin apinoita, ja:

2) hankkeen tarkoituksena on mainitun lain 12 §:n 2 kohdan a alakohdan tai 3 kohdassa tarkoitettujen tavoitteiden saavuttaminen ihmiselle vammauttavan tai mahdollisesti hengenvaarallisen kliinisen tilan torjumiseksi, ehkäisemiseksi, diagnosoimiseksi tai hoitamiseksi. Vammauttavalla kliinisellä tilalla tarkoitetaan henkilön tavanomaisen fyysisen tai henkisen toimintakyvyn alenemistä.

12 §

Luonnosta pyydystetyt eläimet

Luonnosta pyydystettyjen apinoiden käyttämisessä hankkeissa noudatetaan lisäksi, mitä siitä säädetään tieteellisiin tarkoituksiin käytettävien eläinten suojelusta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2010/63/EU 10 artiklan 1 kohdan toisessa ja kolmannessa alakohdassa ja sekä 3 kohdassa. Hankelupalautakunta toimii mainitun artiklan 3 kohdassa tarkoitettuna toimivaltaisena viranomaisena.

18 §

Henkilöstön pätevyysvaatimukset

Hankkeita suunnittelevilla, eläimille toimenpiteitä tekevillä, eläimiä hoitavilla ja eläimiä lopettavilla henkilöillä on oltava tehtäviensä kannalta tarpeelliset tiedot ja taidot seuraavista asiakokonaisuuksista:

2) eläinten tieteelliseen käyttöön liittyvä etiikkaihmissien ja eläinten väliseen suhteeseen, elämän itseisarvoon ja eläinten käyttöä tieteellisissä tarkoituksissa puoltaviin ja vastustaviin väitteisiin liittyvä etiikka;

4) eläinten anatomia, fysiologiset ominaisuudet, lisääntymisbiologia, lisääntyminen, genetiikka ja, geenitekniikka sekä ja eläinten kasvatusta sekä tarvittava lajikohtainen biologia;

10) perusteet eläimen lopettamiselle, hankkeesta poistamiselle tai toimenpiteiden keskeyttämiselle hankkeen kuluessainhimillisten päätöspisteiden käyttö; sekä

21 §

Hankkeen toteuttamisesta vastaava henkilö

Hankkeen toteuttamisesta vastaavan henkilön on varmistettava, että:

1) tarpeettoman kivun, tuskan, kärsimyksen tai pysyvän haitan aiheuttaminen eläimelle toimenpiteen aikana lopetetaan;

2) hankkeet toteutetaan hankeluvan mukaisesti ja hankkeen toteuttamisessa noudatetaan sille säädettyjä ja määrättyjä vaatimuksia;

3) tarvittaessa ryhdytään korjaaviin toimiin ja nämä toimet kirjataan; ja

4) eläimille tutkimustarkoituksessa annetut lääkkeet merkitään 26 §:ssä tarkoitettuun kirjanpitoon.

28 §

Hankeluvan hakeminen

Edellä 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettusta hanke-ehdotuksesta on käytävä ilmi vähintään seuraavat seikat perusteluineen:

4) selvitys käytettävistä eläinlajeista, eläinten alkuperästä, iästä tai yksilönkehityksen vaiheesta, eläinkantojen tai -linjojen perimästä aiheutuvista hyvinvointiongelmista, käytettäville eläimille aiemmin tehdyistä toimenpiteistä sekä eläinten kasvatus-, pito- ja hoito-olosuhteista;

9) selvitys eläinten hyvinvoinnin seurannasta sekä toimista, joilla pyritään välttämään tai lievittämään eläimille aiheutuvaa kipua, tuskaa, kärsimystä ja pysyvää haittaa syntymästä kuolemaan;

29 §

Yksilökohtainen kirjanpito

Toiminnanharjoittajan on pidettävä jokaisesta hallussaan olevasta koirasta, kissasta ja apinasta yksilökohtaista kirjanpitoa. Kirjanpitoa on ryhdyttävä pitämään mahdollisimman pian syntymän jälkeen, ja siihen on merkittävä:

6) ~~sopeuttamista~~ eläinyksilön sosiaalisuutta koskevat tiedot; ja

PITOPAIKKOJA JA HOITOA KOSKEVAT ELÄINLAJIKOHTAISET VAATIMUKSET

Luku 2

6. Kaniinit

Suojassa on oltava korotettu alue. Tämän korotetun alueen on oltava sellainen, että eläin voi oikaista itsensä, istua sen päällä ja liikkua helposti sen alla. Korotetun alueen vähimmäismitat ovat taulukossa 6.4, mutta se ei saa kattaa yli 40:tä prosenttia pohjapinta-alasta. Jos tieteellisistä tai eläinlääkinnällisistä syistä ei voida käyttää korotettua aluetta, suojan on oltava 33 prosenttia suurempi yksittäistä kaniinia kohti ja 60 prosenttia suurempi kahta kaniinia kohti. Jos korotettu alue on alle 10 viikon ikäisten kaniinien käytössä, sen vähimmäiskoon on oltava 55 cm kertaa 25 cm ja sen korkeuden pohjasta on oltava sellainen, että eläimet voivat hyödyntää sitä.

6.1 Yli 10 viikon ikäiset kaniinit

Taulukko 6.1 koskee sekä häkkejä että karsinoita. ~~Lisäpinta-alan tarve on 3 000 cm² kaniinia kohti, kun kaniineja on kolmesta kuuteen, ja 2 500 cm² kutakin kaniinia kohti, kun kaniineja on yli kuusi.~~

<u>Lopullinen ruumiinpaino (kg)</u>	<u>Vähimmäispohjapinta-ala yhtä tai kahta sosiaalisesti sopusointuista eläintä kohti (cm²)</u>	<u>Vähimmäiskorkeus (cm)</u>
<u>alle 3</u>	<u>3 500</u>	<u>45</u>
<u>3-5</u>	<u>4 200</u>	<u>45</u>
<u>yli 5</u>	<u>5 400</u>	<u>60</u>

<u>Lopullinen ruumiinpaino (kg)</u>	<u>Vähimmäispohjapinta-ala yhtä tai kahta sosiaalisesti sopusointuista eläintä kohti (cm²)</u>	<u>Lisäpinta-alavaatimus/eläin, kun eläimiä on 3-6 (cm²)</u>	<u>Lisäpinta-alavaatimus/eläin, kun eläimiä on yli 6 (cm²)</u>	<u>Vähimmäiskorkeus (cm)</u>
<u>alle 3</u>	<u>3 500</u>	<u>3 000</u>	<u>2 500</u>	<u>45</u>
<u>3-5</u>	<u>4 200</u>	<u>3 000</u>	<u>2 500</u>	<u>45</u>
<u>yli 5</u>	<u>5 400</u>	<u>3 000</u>	<u>2 500</u>	<u>60</u>

6.4. Korotetun alueen koko yli 10 viikon ikäisillä kaniineilla

<u>Lopullinen paino (kg)</u>	<u>Vähimmäispinta-ala (cm x cm)</u>	<u>Vähimmäiskorkeus suojan pohjasta (cm)</u>
<u>alle 3</u>	<u>55 x 25</u>	<u>25</u>
<u>3-5</u>	<u>55 x 30</u>	<u>25</u>
<u>yli 5</u>	<u>60 x 35</u>	<u>30</u>

Liite 2

ELÄINTEN LOPETUSMENETELMÄT

3. Taulukko

Eläimet - huomautukset/ menetelmät	Kalat	Sammakk oeläimet	Matelija t	Linnut	Jyrsijät	Kaniinit	Koirat, kissat, fretit ja ketut	Suuret nisäkk äät	Apinat
Nukutusaineen yliannostus	X ¹⁾	X ¹⁾	X ¹⁾	X ¹⁾	X ¹⁾	X ¹⁾	X ¹⁾	X ¹⁾	X ¹⁾
Pulttipistooli			X ²⁾			X		X	
Hiiilidioksidi				X	X ³⁾				
Niskamurto				X ⁴⁾	X ⁵⁾	X ⁶⁾			
Iskeminen/isku päähän	X	X	X	X ⁷⁾	X ⁸⁾	X ⁹⁾	X ¹⁰⁾		
Dekapitaatio				X ¹¹⁾	X ¹²⁾				
Sähköainnutus		X ^{13,14)}					X ¹⁴⁾	X ¹⁴⁾	
Inertit kaasut (Ar, N ₂)				X	X			X ¹⁵⁾	
Ampuminen asianmukaisilla kivääreillä, ampuma-aseilla ja ammuksilla			X ¹⁶⁾				X ¹⁷⁾	X ¹⁶⁾	

1) Käytettävä tarvittaessa ensin rauhoittamista.

2) Käytetään ainoastaan suurilla matelijoilla.

3) Käytetään vain vähittäistä täyttöä. Ei käytetä sikiökautisiin ja vastasyntyneisiin jyrsijöihin.

4) Käytetään ainoastaan alle kilogramman painoisiin lintuihin. Yli 250 gramman painoiset linnut on rauhoitettava.

5) Käytetään ainoastaan alle kilogramman painoisiin jyrsijöihin. Yli 150 gramman painoiset jyrsijät on rauhoitettava.

6) Käytetään ainoastaan alle kilogramman painoisiin kaniineihin. Yli 150 gramman painoiset kaniinit on rauhoitettava.

- 7) Käytetään ainoastaan alle 5 kilogramman painoisiin lintuihin.
- 8) Käytetään ainoastaan alle kilogramman painoisiin jyrsiöihin.
- 9) Käytetään ainoastaan alle 5 kilogramman painoisiin kaniineihin.
- 10) Käytetään ainoastaan vastasyntyneisiin.
- 11) Käytetään ainoastaan alle 250 gramman painoisiin lintuihin.
- 12) Käytetään ainoastaan, jos muut menetelmät eivät ole mahdollisia.
- 13) Käytetään ainoastaan alle 40 gramman painoisiin sammakkoeläimiin.
- 14) Edellyttää erityisvälineitä.
- 15) Käytetään ainoastaan sikoihin.
- 16) Voi käyttää ainoastaan kokenut tarkka-ampuja kenttäoloissa.
- 17) Voi käyttää ainoastaan kokenut tarkka-ampuja kenttäoloissa, kun muut menetelmät eivät ole mahdollisia.

Tämä asetus tulee voimaan päivänä kuuta 2020.

Helsingissä päivänä kuuta 2020